Magyar—román tudományos együttműködési megállapodás

Hazaérkezett Bukarestből az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság küldöttsége, amelyet dr. Osztrovszki György, az OMFB elnökhelyettese vezetett. Dr. Osztrovszki György és Octavian Groza, a román tudományos és technológiai országos tanács első elnökhelyettese aláírta a két szerv 1976/77. évi együttműködéséről szóló munkatervet.

Felüdült a határ

Mondogatjuk gyakran, derűre ború. Csütörtök este más volt a helyzet. Borúval jött a derű, ugyanis jókedvre derítette a délutáni felhősödés az embereket. Talán lehűl a levegő, és nem lesz olyan tikkasztó meleg. A nagy, szürke felhők pár óra alatt beborították az eget Pusztaszertől Tiszaszigetig. Megnyíltak az ég csatornái, és milliókat mentő eső áztatta meg a földeket. A hajnali határban még látszottak a víztócsák, amiből arra következtethetünk, hogy alapos, kiadós csapadékkal enyhített a mezőgazdaság gondjain a természet.

A homokföldeket annyira átáztatta, hogy a gumiskocsi kereke „nem vert fel szárazat". Ami azt jelenti, hogy körülbelül 5—10 centi mélyen átázott a talaj. Ez néhány napi kiadós öntözéssel felér. Jogosan bizakodhatunk, mert még a tegnap „furulyázó", hervadozó kukoricák mostanára, mint a cövek, olyan egyenesen állnak.

Fél napra leállította a munkálkodó kombájnokat az eső, ilyen nedves időben nem érdemes aratni. Megszíjasodik, könnyen feltekeredik a kombájn dobjára a gabona, s akadályozza a betakarítást. A gazdaságok, ahol még nagy táblák „várnak kaszára", egyáltalán nem bánják, hogy az eső kiverte, leállította őket. Ez a csapadék nemcsak a növényeknek, hanem az érésben levő gabonának is rendkívül fontos. Megduzzadnak, tömörebbek lesznek a szemek. Könnyebb aratni, mert a szára sem törik.

A másodvetésű burgonyák ennyi víztől már kikelnek. Tehát jogosan reménykedhetünk, ha hetente legalább ennyi vizet kapnak, szép termésre számíthatunk belőle. Elősegíti ez a párás idő — beleszámolva az éjszakai harmatot is — a másodvetemények fejlődését. Ugyanis napról napra hosszabbak az éjszakák, ilyenkor a szántóföldi növények is teleszívják magukat vízzel, utána jobban elviselik a nappali forróságot.

Valami rosszat azért hozott ez az eső, mert a párás meleg kedvez a gombabetegségeknek. A szőlőskertekben könnyebben terjed a peronoszpóra. Ezért mindenhol szükséges a permetezés, nehogy a fürtöket ellepje a peronoszpóra, mert akkor a termést elviszi a zöldrothadás. Új erőre kaptak a gyomnövények is.

Ide kívánkozik még az esővel kapcsolatban az a régebbi mondás is, hogy „valami van, de nem az igazi". Ezért az öntözőberendezéseket nem szabad leállítani, mert még a „porverő" eső után szükség van rájuk.

Élelmiszer-törvény

Hazánkban a város és a falu nincs távol egymástól. Ez nem csupán a kilométerek számával mérhető, sőt elsősorban nem ezzel, hanem sokkal inkább azzal a szoros kapcsolattal amely a városi és a falusi lakosság között kialakult, s amely mindinkább megtöltődik szocialista tartalommal. A munkás-paraszt szövetség a két testvéri osztály érdekazonosságán nyugszik, s kiterjed az élet minden területére. E területek közül azonban ki kell emelni az anyagi termelést, amely döntően befolyásolja a két osztály közötti kapcsolatok szilárdságát, további fejlődését.

A közelmúltban ülésező országgyűlés ebben az összefüggésben tűzte napirendjére és vitatta meg, majd fogadta el az élelmiszertörvényt. Az ország népének több és jobb élelmiszerellátása alapvetően a szövetkezeti parasztok, a mezőgazdasági dolgozók vállain nyugszik. A szocialista tudatban mindjobban fejlődő parasztság, —, annak ellenére is, hogy nem minden mezőgazdasági termékből kielégítő a kínálat —, egyre magasabb szinten teljesíti a szövetségből rá háruló feladatát. Helytállásának eredménye a város jobb ellátása, az egy személyre jutó fogyasztás gyors növekedése, sommásan fogalmazva, az életszínvonal növekedése.

Az élelmiszertörvény elfogadása után minden bizonnyal egy sor rendelet, utasítás lát majd napvilágot. Ezek betartása állampolgári feladat, nem teljesítésük a vezetők számára személyes következményekkel jár. De elsősorban nem ezen a hangsúly, hanem sokkal inkább a tudatos, fegyelmezett végrehajtáson, azon, hogy minden vezető és dolgozó, aki az élelmiszer-termelés, -feldolgozás és a kereskedelem területén dolgozik gondolkozzon és munkálkodjon azon, hogy minél jobban, minél hasznosabban teljesítse feladatát.

Az emberi, a tudati tényezők szerepe az elsődleges a törvény végrehajtásában! Amennyiben ez igaz — és ez nem lehet kétséges —, úgy a pártszervezeteknek is jelentős feladataik vannak. A törvény végrehajtása nem „egy" a sok közül, s az sem igaz, hogy a törvény végrehajtása elszakítható a pártszervezetek által nap mint nap végzett tömegpolitikai, a gazdasági munkát segítő és ellenőrző tevékenységtől. Az országgyűlés által törvényerőre emelt feladatok szoros összhangban vannak a párt agrárpolitikájával. Ha ez így van — vetődhet fel a kérdés —, akkor nincs a pártszervezeteknek feladatuk végrehajtásával?

A kérdés ilyen felvetése azonban túlzottan leegyszerűsítené a lényeget! Az élelmiszertermelés, feldolgozás és a kereskedelem területén működő pártszervezetek elsődleges feladata, munkaterületükön a törvény végrehajtásának ellenőrzése, a vezetők beszámoltatása. Ez viszont nem zárja ki, hogy ne segítsék a vezetőket a helyes döntések hozatalában, vagy ne tegyék ugyanezt a dolgozók közötti tömegpolitikai munkával.

A politikai munka szükségességét mindenekelőtt az indokolja, hogy mind az alapanyag-termelésben, mind a feldolgozásban és a kereskedelemben minőségileg új feladatokat kell megoldani. És nem csupán a termékek jobb minőségéről van szó, amely ha úgy tetszik lehet csupán technológiai kérdés, feladat is. Nyilvánvaló, hogy nem a termékek minőségének ellenőrzése a pártszervezetek feladata. De az már igen, hogy a mezőgazdasági üzemekben a termésszerkezet kialakításánál elsődlegesen ne a csoportérdekek érvényesüljenek, hanem a népgazdasági érdek. A tudatformálás fogalomkörébe tartozik az is, hogy a napjainkban még többségében domináló egyszerű szerződéses kapcsolatokat a termelő és a feldolgozó üzemek között váltsa fel a szorosabb együttműködés, a kooperációs kapcsolatok rendszere. Hogy mennyire nagy feladatok várnak ebben a pártszervezetekre, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az országban az élelmiszert feldolgozó társulások száma 1974-ben mindössze kilenc volt. Vegyes tevékenységre — termelés, feldolgozás, értékesítés — is csupán 110 közös vállalkozás alakult. Igaz, hogy a társulások szervezése az utóbbi időben gyorsult és ez éppen a pártszervezetek gazdaságpolitikai munkájának az eredménye.

A szükséges termelési biztonságot is megteremtő törvény paragrafusai csak úgy válnak valóra, ha mind a mezőgazdasági üzemekben, mind a feldolgozóiparban és a kereskedelemben dolgozó vezetők, munkások törekednek az összhang biztosítására, és ez a törekvés tudatos felismerésen alapul.

MIHÓK SÁNDOR

Eső után is szomjaznak a fűszerpaprikaföldek

A szegedi és általában a magyar fűszerpaprika hírneve, világpiaci helyzetének megszilárdítása, szüntelen javítása, a növekvő export és a hazai igények, a több és jobb minőségű áru termelésére kell, hogy ösztönözzék a termelő gazdaságokat, a feldolgozó vállalatot. A szegedi termelési körzetben ez évre 4 ezer 362 hektárnyi területre szerződtek a gazdaságok a paprikafeldolgozó vállalattal. Ennél *20 hektárral nagyobb területen* ültettek, vagy vetettek helyre fűszerpaprikát. Ez is változás az előző évekhez mérten, de amit most minőségi változásnak mondanak, azt így fogalmazzák meg: a nagybani fűszerpaprika termesztést *felváltotta a nagyüzemi termesztés* Az utóbbi megállapítása alatt értik a fűszerpaprika-termelési rendszer létrehozását, annak kebelében *a több mint 2 ezer hektárnyi területet.*

Ebben a rendszerben, amelynek gazdája a szegedi Új Élet Tsz, teljes jogú tagként szerepel a feldolgozó vállalat is. Tehát, több mint *a fűszerpaprikát termelő gazdaságok összefogása ez a társulás,* hiszen teljes jogú tagként ott vannak az ipari vállalat képviselői is. Ezzel megteremtették a jó együttműködés feltételeit.

A fűszerpaprika-termelési rendszer összefogja és a termelésben hasznosítja a kutatók, a nemesítők, a termelő szakemberek és a feldolgozók szakismereteit. Hogy jól hasznosul a korszerű technika és technológia, az összefogott szellemi érték, azt ilyen aszályos időjárásban lehet igazán lemérni.

A fűszerpaprika, ahogy mondani szokták, kényes növény. Meghálálja, ha foglalkoznak vele. Tehát nemcsak gyomtalanítják, hanem ha szomjas, öntözik is. Az idei fűszerpaprika-táblák is szenvednek a melegtől. Az úgynevezett feketeföldeken és jó minőségű homokon még minden lehetséges. Különösen, hogy most kissé felfrissültek a növények az eső eredményeként. A futóhomokon ott már több a gond, a baj.

Az összefogás, *a termelési rendszer teremtette anyagi, technikai erőforrás,* amelyhez 9 millióval a feldolgozó vállalat is hozzájárult, *máris érezteti hatását* Az ipari vállalat látva, tapasztalva az aszály hatását, most soron kívül siet a termelési rendszerbe tömörült gazdaságok segítségére. Hétfőn érkezik Szegedre egy Rain-Roll rendszerű angol licenc alapján Gyöngyösön az Agromechanikai Szövetkezetnél gyártott berendezés.

Egy ilyen „készlet" egy szezon alatt 165,8 hektár földet tud öntözni. *Kedden telepítik a berendezést Mihálytelek határában.* Mint a vállalat vezetői elmondották, készséggel sietnek a termelők segítségére. Egy ilyen berendezés bruttó ára 765 ezer forint. Mivel az állam támogatja a mezőgazdaságot, 40 százalékos kedvezménnyel vásárolható, tehát 485 ezer 500 forintért. Most a kormány újabb kedvezményt nyújt. Minden olyan gazdaság, amely 1976. szeptember 30-ig az aszály okozta károk megelőzésére vásárol ilyen berendezést, *további 30 százalékos engedményt kap.* A vállalat kifizette a berendezés árát. A gyöngyösiek örömmel szállítanak, sőt mint mondották, *az egy hét múlva megnyíló Centenáriumi Szegedi Ipari Vásáron is bemutatnak egy ilyen berendezést* a Csongrád megyei szakembereknek.

Nagy szükség van az öntözésre, a berendezésekre, hiszen a szegedi körzet fűszerpaprika földjeinek csupán 20 százalékát öntözik. Sajnos, még a Tisza-menti gazdaságok sem fordítanak gondot arra, hogy megteremtsék az öntözés feltételeit. A folyóvíztől távolabbiak pedig csak a belvízlevezető csatornák révén juthatnának vízhez. A szomszéd „paprikavárban", Kalocsán, illetve környékén *öntözőfürtök adtak helyt a fűszerpaprikának,* s így ott azt mondják, jóval nagyobb területen ígér többet a fűszerpaprika.

A MÉM közleménye

Az aszály okozta termeskiesés pótlása érdekében különösen fontos feladat — főként az öntözhető területen — a másodvetésű zöldségfélék és szálastakarmányok termesztése. Ehhez elegendő mennyiségű kukorica-, takarmánycirok-, takarmányborsó-, takarmánykáposzta-, tarlórépa-, köles-, mohar- stb. vetőmagot kaphatnak a mezőgazdasági nagyüzemek a Vetőmagtermeltető és Értékesítő Vállalat illetékes területi központjainál. A vállalat vidéki egységei a megrendeléseket azonnal teljesítik.

Zöldbab, zölborsó, uborka, sárgarépa, cékla stb. termeléséhez szükséges vetőmag is elegendő mennyiségben áll a nagyüzemek és a kiskertművelők rendelkezésére. A zöldségvetőmagot a nagyüzemi gazdaságok a Vetőmagtermeltető és Értékesítő Vállalat területi központjainál, a kiskertművelők pedig a vetőmagboltokban és egyéb elárusítóhelyeken szerezhetik be.

Mezőgazdasági üzemeink dolgozói áldozatos munkával igyekeznek ellensúlyozni az aszályos időjárás kártételeit. A gyors ütemű betakarítással egyidejűleg, a korábbi évekhez képest lényegesen előbbre tartanak az úgynevezett járulékos munkákkal, a szalmalehúzással és a talajműveléssel is. Termelőszövetkezeteink nagy részében az időjárás kiszámíthatatlanságára és a máris meglevő aszálykárokra gondolva megszervezték az árpa- és a zabszalma összegyűjtését, megfelelő tárolását, hogy ha a szükség úgy hozza, felhasználhassák az állatok etetésére. A tarlóművelés meggyorsításának ugyancsak takarmánygazdálkodási vetületei vannak. A pénteken befutott vidéki jelentések szerint nagyüzemeink többsége az idén minden korábbit meghaladó arányban szándékozik másod- és tarlóvetést végezni.

Az aszály meghozta az öntözőberendezések becsületét ott is, ahol az esőre várva mindeddig nem használták ki őket. A kalocsai és a kiskunsági öntözőfürt környékén most már több ezer hektár szántóföldi és kertészeti növényt öntöznek a gazdaságok. Mindenütt a legnagyobb takarékosságra törekednek, s ha csak lehet, éjjel működtetik az esőztető berendezéseket, mert akkor kisebb a párolgás, illetve a veszteség, mint nappal. A Duna—Tisza közi homokhátságon megkezdték a korábbi években elhanyagolt csőkutak tisztítását, újrafúrását. Sok helyütt még a kiskertekben is csőkutakból öntözik a növényeket. A csaknem 100 kilométer hosszú Keleti főcsatornába és a Nyugati főcsatornába másodpercenként 6,5 köbméter vizet engednek, s ezzel biztosítják az öntözővíz-utánpótlást. A Kisalföldi Állami Gazdaság nagyszentjánosi kerületében a másodvetéseket is öntözik.

Befejezték az aratást a szatymazi Homokgyöngyében

Az aratás munkája mindig is összefogást igényelt a földmívesek körében. A szocialista nagyüzemek ugyancsak követik ezt az aranyszabályt. A napokban fényképes híradást adtunk róla, hogy a szegedi Móra Ferenc Termelőszövetkezetben megkezdték a búza aratását és hét kombájn végja a kenyérgabonát a Bajai út mellett. A hét kombájn közül három a szatymazi Homokgyöngye Termelőszövetkezeté volt, régi gyakorlat a szatymazi szövetkezetnél, hogy nem csupán önmagukra gondolnak a betakarítás idején, hanem a szomszédos gazdaságok közösségeire is. A tavalyi esztendőben a Homokgyöngye szövetkezet közössége elsőként fejezte be a járásban a gabona aratását, majd a pusztaszerieknek nyújtottak segítséget gépeikkel.

Az idén már a kezdet kezdetén is a kölcsönös segítségadás jellemezte a munkájukat. A szegedi Móra Ferenc Tsz gépeivel közösen aratóbrigádot szerveztek. Ennek az összefogásnak köszönhetik, hogy a balástyai határban tegnap este befejezték a kenyérgabona aratását. A hét kombájn öt nap alatt vágta le, a 315 hektár területről, a termést.

Tapasztalatcsere Tápén

Tegnap, pénteken a Tiszatáj Termelőszövetkezetben gyepgazdálkodási bemutatóval egybekötött tanácskozást tartottak a megye mezőgazdasági szakemberei.

A megnyitó beszédet *Szilágyi Ernő,* a Csongrád megyei tanács vb mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályának vezetője mondott, majd a szakszerű gyepgazdálkodás kialakításáról, elméleti kérdéseiről *dr. Barcsák Zoltán,* a Gödöllői Agrártudományi Egyetem docense tartott előadást. A továbbiakban a megjelenteket *Zámbó Ernő* a hasonló adottságokkal rendelkező zagyvarékási gyepgazdálkodási rendszerről, annak átlagterméseiről és telepítéséről informálta.

A szakemberek később megtekintették a tápéi közösség állatállományát, melyet abrakolás nélkül, csak legeltetésből tartanak.

Az első új kenyér

A ferencvárosi malomba már érkeznek a Budapest környéki téeszekből a búzaszállítmányok. Naponta 15—20 vagonra való terményt hoznak a traktorok és teherautók. A malom minőségellenőrző laboratóriumában megkezdték az új búza vizsgálatát, amelynek sikértartalma magas, hektolitersúlya átlagban 1—2 százalékkal több, mint az elmúlt évben. A laboratóriumban megsütötték az első kenyeret az idei búzából.